

Let's Talk: Nghệ thuật trong sự hợp tác giữa các nền văn hóa

Bản phiên âm của Eunsoo Kim

[Phát nhạc giới thiệu]

Akemi: Chào mừng bạn đến với tập mới của chương trình Let's Talk, đây là chương trình nơi chúng tôi giới thiệu các cá nhân và tổ chức tại Khu Phố Chinatown Oakland đang nỗ lực để mang cộng đồng AAPI và người Da đen gần lại với nhau hơn. Qua việc kể lại những câu chuyện của họ, chúng tôi hy vọng sẽ khuyến khích tinh thần hòa nhập, đa thể hệ và chống phân biệt chủng tộc ở mọi nơi chúng ta sinh sống. Tôi là Akemi Chan-Imai, Giám đốc Chương trình tại Trung tâm Văn hóa Châu Á Oakland và đây là chương trình Let's Talk". Hôm nay chúng ta sẽ lắng nghe những chia sẻ từ Pallavi Sharma và Tomye Neal Madison, hai nghệ sĩ thị giác ở Bay Area, những người đã hợp tác để trình bày các triển lãm đa văn hóa có các nghệ sĩ Da đen và Châu Á. Chúng ta sẽ được nghe về cách họ sử dụng các tác phẩm trực quan để khám phá sự đoàn kết, vận động đa chủng tộc và tự vệ. Xin lưu ý rằng tập này có trình chiếu tác phẩm nghệ thuật của Pallavi và Tomye. Bạn có thể truy cập trình chiếu này trên trang web của OACC tại oacc.cc. Tham gia với chúng ta với tư cách là người dẫn chương trình là Pamela Ybañez, Điều phối viên Cơ sở của OACC, đồng thời cũng là một nghệ sĩ thị giác.

Pamela: Vâng, cảm ơn bạn rất nhiều vì đã tham gia buổi nói chuyện này với Pallavi và Tomye. Chúng ta sẽ bắt đầu bằng phần giới thiệu. Pallavi, mời bạn giới thiệu về mình.

Pallavi: Vâng, chắc chắn rồi. Cảm ơn Tomye, Pam, Akemi, [và] Jaide rất nhiều vì đã mời tôi tham gia. Tên tôi là Pallavi Sharma, tôi là một nghệ sĩ, người phụ trách và nhà giáo dục. Tôi giảng dạy tại trường Cao đẳng Nghệ thuật California trong chương trình Critical Ethnic Studies. Tôi sống ở San Ramon, California trong 18 năm qua. Trong hai thập kỷ qua, tôi đã làm nghệ thuật về chủ đề trải nghiệm của tôi với tư cách là một người nhập cư, bản sắc văn hóa, ký ức và mất mát, đồng thời tôi là người sáng lập và giám đốc của một tổ chức phi lợi nhuận, Inner Eye ArtS, tổ chức San Ramon, California.

Tomye: Vâng, cảm ơn bạn. Và cảm ơn tất cả mọi người. Tôi cũng là một nghệ sĩ thị giác; Tôi đã hoạt động trong một thời gian khá dài. Nhiều khi mọi người hỏi tôi đã hoạt động nghệ thuật được bao lâu rồi. Tôi thường nói rằng mẹ tôi đã cho tôi biết rằng mình thực sự bắt đầu hoạt động nghệ thuật từ năm 6 tuổi, mà bản thân tôi không nhớ, và tôi đã được tặng một bộ màu nước làm món quà đầu tiên khi tôi 6 tuổi vì tôi mê nghệ thuật. Vì vậy, tôi khá chắc chắn rằng tôi là một trong những đứa trẻ sớm bị mọi người ghét, vì điều đó. Chúng ta thường không thể biết mình muốn làm gì trong đời khi còn nhỏ và kiên trì theo đuổi nó, không nhiều người có đủ năng lực hoặc năng khiếu để làm điều đó. Và tôi đã tham gia vào các khía cạnh khác nhau của nghệ thuật, tôi là một người cố vấn và giảng dạy. Học trò lớn tuổi nhất của tôi là 81 tuổi; ông ấy vừa sinh nhật và đã bước sang tuổi 82. Ông ấy bị mất trí nhớ, vì vậy thật sự tình huống rất khó khăn. Chúng tôi tặng ông ấy một loại bút vẽ, để ông tiếp tục tham gia vào nghệ thuật và người ta đã chứng minh rằng nghệ thuật thị giác giúp ích cho người mắc chứng sa sút trí tuệ. Vì vậy, đó là một điều rất tốt đối với tôi, khi tôi già đi, hiểu được những ảnh hưởng của việc mình làm. Khía cạnh chính trị mà chúng ta sẽ nói đến rất quan trọng đối với tôi bởi vì tại một thời điểm trong đời, thay vì chỉ vẽ những bức tranh đẹp, tôi quyết định rằng hoàn cảnh của chúng ta với tư cách là loài người đang gặp quá nhiều thách thức và tôi đã chuyển sang

làm những điều thiết thực hơn cho mọi người – mà bây giờ chúng ta gọi là “thức tỉnh”, đó là một từ ngữ rất thú vị.

Pamela: Cảm ơn, Tomye và Pallavi.

Tomye: Không có gì.

Pamela: Vâng, tôi xin giới thiệu thật nhanh về bản thân. Tôi là Pamela Ybañez, tôi là người mới đến Trung tâm Văn hóa Châu Á Oakland với tư cách là Điều phối viên Cơ sở vật chất và Cho thuê. Tôi đã ở Oakland từ năm 2007 và tôi là một nghệ sĩ đang hoạt động. Tôi gặp nhiều khó khăn khi làm nghệ thuật, nhưng bằng cách nào tôi vẫn tiếp tục. Và tôi cảm thấy thực sự may mắn khi được sống tại Khu vực Vịnh và hoạt động trong lĩnh vực nghệ thuật. Tôi đã từng làm việc với Pallavi trước đây và tôi rất vui mừng được biết thêm về Tomye. Tôi rất tò mò, bạn biết đấy, là một người châu Á - tôi là người Phillipines sinh ra bên ngoài nước Mỹ, và tôi đã từng ở đó, điều yêu thích của tôi - tại sao tôi lại chọn Khu vực Vịnh để sống - là vì sự đa dạng. Tôi rất tò mò về việc Pallavi và Tomye đã gặp nhau như thế nào và các bạn hãy cho tôi và khán giả biết thêm được không.

Pallavi: Tôi là người nhập cư thế hệ đầu tiên từ Ấn Độ. Khi tôi chuyển đến Khu vực Vịnh San Francisco, tôi nghĩ năm 2001, tôi ngay lập tức bắt đầu tìm kiếm những người cùng chí hướng, những người sáng tạo. Và đó là thời điểm tôi tham gia một vài tổ chức nghệ thuật, tôi trở thành thành viên của National Pen Women Bay Area (Hội cây bút nữ quốc gia khu vực vịnh), bao gồm một nhóm các nữ nghệ sĩ và nhà văn rất thành đạt. Tôi gặp Tomye ở đó và ngay lập tức kết thân với cô ấy. Chúng tôi đã tham gia một số chương trình nghệ thuật cùng nhau vào thời điểm đó. Trong công ty của cô ấy, tôi đã học được rất nhiều điều về nước Mỹ - là một người nhập cư, một người nhập cư thế hệ đầu tiên - về những kinh nghiệm sống của cô ấy trong thời gian trước khi tôi được sinh ra. Cô ấy cũng đã phụ trách một trong những buổi biểu diễn cá nhân của tôi trước đây - có tựa đề là “Chuyến đi đến Oakland”. Và sau đó tôi bận rộn với cuộc sống của mình, nuôi dạy hai cậu con trai và hoạt động nghệ thuật. Nhưng đại dịch xảy ra vào lúc tôi đang chuẩn bị thực hiện phần tiếp theo trong dự án của mình, “Đhai Akhar: Mầm nhỏ trong tình yêu thương”, xoay quanh sức mạnh vô tận của tình yêu và sự đoàn kết của người Mỹ gốc Á, tôi lại liên hệ với Tomye, tôi kết nối với cô ấy và mời cô ấy làm cộng tác viên của tôi. Tôi đã học được rất nhiều điều từ công ty của cô ấy. Cảm ơn Tomye rất nhiều vì tất cả những gì tôi đã học được từ bạn cũng như lòng tốt và tình yêu thương của bạn.

Tomye: Cảm ơn Pallavi. Đó là lòng tương thân tương ái. Như Pallavi đã nói, chúng tôi đã gặp nhau tại chi nhánh Khu vực vịnh của Hội cây bút nữ quốc gia Hoa Kỳ và thật không may, thông thường, không có quá nhiều người, phụ nữ da màu tham gia vào chi nhánh. Và tôi nghĩ rằng phản ứng tự nhiên là mọi người thường bị thu hút bởi những người có điểm giống mình, vì vậy đó là điều rất dứt khoát mà tôi đã làm khi nhìn thấy Pallavi. Và như cô ấy nói, cô ấy có lẽ nhỏ hơn tôi ít nhất 20 tuổi, có thể là 30 tuổi. [cười] Và nhìn một người phụ nữ trẻ tuổi đang rất muốn tìm hiểu thêm về văn hóa Mỹ và tôi không biết cô ấy là thế hệ đầu tiên nhập cư ở đây, bởi vì gia đình tôi đã ở đây một thời gian, và gia đình của họ đến. Nhưng tôi nghĩ rằng điều quan trọng hơn việc là người da màu, là - cô ấy rất nhiệt tình với mọi thứ, và tôi chỉ bị thu hút bởi những người tò mò và rất muốn tìm hiểu xung quanh, và không chỉ bằng lời nói mà thực sự dẫn thân và tham gia. Và như cô ấy nói, cô ấy đã thực hiện một số chương trình, và tôi có kinh nghiệm quản lý các chương trình, và vì vậy chúng tôi đã hợp tác với nhau trong việc quản lý một chương trình mà cô ấy có thể tham gia, một chương trình mà tôi đã làm, và tôi có thể tham gia một chương trình mà cô ấy thực hiện. Nhưng công việc của cô ấy, tôi thấy,

rất sâu sắc và tuyệt vời. Cô ấy thực hiện tác phẩm nghệ thuật thực sự đáng xem. Bất cứ khi nào bạn thấy tên của cô ấy được nêu tại một chương trình, rằng cô ấy đang trình diễn tác phẩm nghệ thuật của mình, thì mọi người hãy đến xem.

Pamela: Tôi rất muốn nghe thêm về công việc mà hai bạn làm.

Tomye: Tôi rất thích chụp ảnh chân dung vì tôi cảm thấy thật hấp dẫn khi nhìn ngắm mọi người và nhận ra rằng chúng ta có hàng tỷ tỷ người nhưng không ai trong chúng ta trông giống nhau hoàn toàn, thậm chí anh em sinh đôi cũng khác nhau. Và tôi vừa mới ngừng dạy trẻ em, tôi đã luôn muốn dạy chúng mãi mãi, và đã làm việc cho Thành phố Oakland với tư cách là một nghệ sĩ thị giác trong 18 năm. Và chủ yếu dành cho thanh niên và người lớn, và một trung tâm nghệ thuật Studio One ở Oakland. Và một trong những điều tôi thấy rất thú vị là khi tôi nghỉ việc, tôi cũng đang dạy ở một trung tâm cộng đồng, và chúng tôi được dạy một cặp bé trai sinh đôi khoảng tám hoặc chín tuổi. Tôi nhớ mình đã được chọn để dạy chúng. Những đứa trẻ, hai cậu bé này, chúng thật ngọt ngào, chúng thật dễ thương, nhưng chúng luôn nói về cái này cái kia. Và đôi khi chúng không ngoan cho lắm. Vì vậy, tôi sẽ dạy bọn trẻ những điều cụ thể để chúng không làm những điều xấu. Tôi đã nói, đừng gọi "người mặc áo xanh lam hay người mặc áo xanh lá cây, hãy gọi tên người đó. Hãy nhìn vào các đặc điểm, xem những gì khác biệt. Một đứa có một nốt ruồi nhỏ nhỏ xíu, và bọn trẻ cuối cùng cũng nhận ra, "Ồ đúng rồi, có một nốt ruồi nhỏ nhỏ xíu." Đó là những thứ bạn không thể thay đổi dễ dàng. Và đó là điều mà tôi muốn mọi người biết đến khi chúng ta lớn lên. Đừng chỉ nhìn vào bề ngoài, đừng nhìn vào những gì chúng ta đang mặc và kết luận và phán xét, mà hãy thực sự tìm hiểu mọi người. Tôi nghĩ rằng toàn bộ phong trào mọi người đoàn kết và hiểu được cách suy nghĩ nhân đạo là hãy nhìn vào trái tim và ý nghĩ. Bạn biết đấy, không chỉ qua vẻ bề ngoài. Vì vậy, trở thành một nghệ sĩ vẽ chân dung đã khiến tôi cảm thấy rất thú vị - khi hợp tác với những người như Pallavi và những người khác và các nhóm khác, những người đang thực sự cố gắng không để mọi người bị đắm chìm vào những điều vô nghĩa đang xảy ra, bạn biết không? Chúng ta cần lui lại phía sau, cải thiện bản thân và bao dung lẫn nhau, bởi vì về cơ bản chúng ta đều mong muốn những điều tốt đẹp cho bản thân và cho người khác.

Pamela: Tôi cũng rất tò mò,— bạn cũng vẽ tranh, tôi đã xem các bức tranh của bạn và bạn cũng làm nghệ thuật thông qua các phương tiện khác đúng không?

Tomye: Đúng vậy, tôi làm việc bằng bột màu, giống như màu nước dày hơn, và cả bằng thủy tinh nung chảy. Những gì tôi làm được gọi là gia công nguội, lấy tấm kính rắn giống như bạn thường thấy trên cửa sổ nhà thờ, và bạn lấy tấm kính đó và cắt thành bất cứ thứ gì bạn muốn theo như ý tưởng thiết kế, và cho vào lò nung. Và bạn bật hơi nóng lên và quyết định xem thời gian bao lâu và nhiệt độ cần thiết, sau đó để nguội. Và một ngày sau, bạn mở ra và xem nhận được gì.

Pamela: Vâng, cảm ơn bạn đã chia sẻ điều đó. Pallavi, bạn có muốn chia sẻ về công việc của mình không?

Pallavi: Vâng, cũng giống như Tomye đã nói, tôi đã làm việc trong các lĩnh vực nghệ thuật khác nhau từ rất sớm. Tôi sinh ra trong một gia đình — mẹ tôi là một nghệ sĩ, bà là một diễn viên sân khấu, cha tôi là một thợ in và cả gia đình, chúng tôi đã tham gia vào sân khấu ngay từ những ngày đầu. Vì vậy, khi tôi đến Khu vực vịnh, khi tôi đến [Mỹ], có một cảm giác mất mát, mất cộng đồng. Tôi bắt đầu nghĩ nhiều hơn về quê hương, nỗi nhớ, và bắt đầu nghĩ "ý nghĩa của quê hương là gì?". Và có một cảm giác thật buồn khi mất đi cảm giác thân thuộc.

Và đó là lý do tại sao trong hầu hết các công việc của tôi, bạn sẽ thấy rằng có một khía cạnh cộng tác trong đó tôi cộng tác với những người xung quanh, cộng đồng của tôi, những người đang gặp khó khăn, những người có những câu chuyện để kể cho chúng ta nghe. Trong nhiều tác phẩm của tôi, tôi thu thập những đôi giày, tôi thu thập những câu chuyện từ mọi người. Tôi đã cố gắng tìm hiểu về những câu chuyện nhập cư của họ và cố gắng tạo ra một cộng đồng nơi tôi có thể có cảm giác thân thuộc này. Cùng lúc đó tôi tham gia các tổ chức nghệ thuật khác nhau, các nhóm hợp tác khác nhau, các tập thể khác nhau. AAWAA, Hiệp hội nữ nghệ sĩ người Mỹ gốc Á là một trong số đó. Ngay từ rất sớm khi đến Khu vực Vịnh, tôi đã tham gia AAWAA và đến bây giờ, đó là một phần quan trọng trong cuộc sống hàng ngày của tôi. AAWAA có vai trò to lớn trong việc tạo nên tôi như ngày hôm nay. Ngoài ra, bằng cách tạo ra một tác phẩm hợp tác, tạo ra một hoạt động nghệ thuật gắn kết xã hội, đó cũng là để tạo ra một không gian cho nhau, nơi chúng ta có thể yêu thương, nuôi dưỡng lẫn nhau. Và kết quả rất nồng ấm và yên bình. Và đó cũng là điều tương tự đối với công việc phụ trách và giảng dạy của tôi. Như chúng ta đều biết, tình yêu là điều cần thiết trong việc xây dựng nhân loại. Điều quan trọng là tạo không gian cho các câu chuyện được chia sẻ và thảo luận. Gần tám năm trước, tôi thành lập Inner Eye ArtS, một tổ chức nghệ thuật phi lợi nhuận ở San Ramon nơi tôi sống. Tổ chức giúp tạo điều kiện trình diễn của các nghệ sĩ đa ngành người Mỹ gốc Á. Kể từ năm 2014, chúng tôi cộng tác với các nghệ sĩ, cộng đồng địa phương, bằng cách tổ chức các chương trình nghệ thuật, buổi biểu diễn, bài giảng và hội thảo để tạo ra một không gian an toàn cho các cuộc trò chuyện và kết nối quan trọng. Nhưng tôi muốn nói rõ rằng khi tôi nói về sự trình diễn, ý tôi là nó phải bao gồm sự tham gia của những câu chuyện về người Mỹ gốc Á, phải phá bỏ những khuôn mẫu và đối đầu với quan điểm chính thống khi đề cập đến người Mỹ gốc Á. Vì vậy, với ý định đó, tôi đã thành lập Inner Eye ArtS và chúng tôi đang quản lý các chương trình để loại bỏ định kiến được gọi là “kẻ ngoại lai” và cách duy trì sự đa dạng và kết nối giữa các cộng đồng.

Pamela: Bây giờ tôi muốn trò chuyện chi tiết hơn về sự kết hợp giữa nghệ thuật và hoạt động. Bạn biết đấy, tôi nghĩ với tư cách là nghệ sĩ, cũng thật khó tách biệt khỏi cuộc sống. Những điều chúng ta đam mê dường như chỉ luôn hòa vào nhau. Và tôi muốn nói về phong trào Black Lives Matter cũng như những tội ác thù hận đã và đang diễn ra, cũng như mối quan hệ của các bạn với cả hai thứ đang xảy ra đồng thời.

Tommye: Tôi muốn nói rằng, bạn biết đấy, thật thú vị khi tôi nói về sự thật. Làm thế nào để một người biết được điều gì là chính xác hoặc trung thực hoặc những gì chúng ta đang được kể cho nghe? Theo tôi, điều rất quan trọng đối với tất cả chúng ta là không chỉ tham gia vào mạng xã hội — vốn đang có sức hút mạnh mẽ với rất nhiều người trẻ tuổi— [và] bạn phải đi sâu hơn và xem xét kỹ hơn, ngay cả thông tin từ những cuốn sách, hoặc bạn có thể sử dụng web để tìm kiếm thông tin đáng tin cậy hơn và được coi là nguồn đáng tin cậy để biết những gì thực sự đang xảy ra. Bởi vì chúng ta có thể bị lừa dối rất dễ dàng vì phụ thuộc quá nhiều vào những gì đã trở nên phổ biến che lấp đi thực tế. Hoặc tôi thậm chí không sử dụng từ thực tế nữa. Nhưng chỉ là ý tưởng: chúng ta thực sự cần tìm hiểu về những điều cơ bản về những gì đang thực sự diễn ra. Vì vậy, một trong những điều thúc đẩy tôi là khi lần đầu tiên tôi biết về phong trào Grapes - à, tôi không nên gọi là một phong trào — tôi nghĩ rằng Cesar Chavez là người chính tham gia vào toàn bộ phong trào đó để đảm bảo những người đang trồng nho được đền đáp xứng đáng, cho họ chỗ ở, tất cả những thứ chúng ta coi thường mà chúng ta thậm chí không nghĩ đến khi mua một túi nho. Và khi tôi bắt đầu đọc những thông tin khác, hóa ra là một người đàn ông Philippines, người đã bắt đầu toàn bộ hoạt động, Larry Itliong – hy vọng tôi phát âm chính xác.

Pamela: Đúng rồi. Mmhm

Tomye: Tôi chưa bao giờ nghe nói về anh ấy. Và đây là sự kiện xảy ra với rất nhiều biến cố. Ai đó đã dám lên tiếng, những khuôn mặt, phong trào, nhưng bạn không biết tất cả những người đứng sau, ai thực sự khởi xướng, ai thực sự thúc đẩy và ai là người đưa ra, về cơ bản, chúng ta không thể biết. Vì vậy, đó là một trong những điều quan trọng giúp tôi thực hiện các dự án của mình, mặc dù một số trong số chúng có vẻ nhẹ nhàng hơn so với các bức tranh hoặc kính tham chiếu. Tôi cố gắng đảm bảo rằng các bức tranh có ý nghĩa, rằng ai đó sẽ quan tâm nhiều hơn và nhìn vào nó và nói “Chà, tôi tự hỏi tại sao cô ấy lại đưa điều đó vào bức tranh của mình” và thực sự tra cứu và tìm hiểu thông tin. Và vậy đó, và có thông tin về Vincent Chin trong lịch sử gần đây hơn của chúng ta vào những năm 1980, đó là khi tôi chuyển đến đây ở Bay Area vào năm 1974. Vì vậy, đó là khá gần đối với tôi, năm 1982. Và tôi đang làm gì vào năm 1982? Thời gian đó tôi có một công việc không liên quan gì đến nghệ thuật là từ năm 1980 đến 1990, khi tôi làm lễ tân trong ban pháp lý của PG&E. Nhưng tôi vẫn làm nghệ thuật. Giống như bạn Pamela đã nói, đôi khi việc làm nghệ thuật của bạn trở nên khó khăn vì bạn phải làm những việc khác. Làm việc tại PG&E, đó là lần duy nhất trong 10 năm của cuộc đời tôi mà tôi có một công việc không liên quan gì đến nghệ thuật, nhưng tôi đã có thể thể hiện nghệ thuật của mình. PG&E - đây là địa điểm San Francisco, trụ sở chính của PG&E. Tôi làm lễ tân trong ban pháp lý, và điều đó cho phép tôi tiếp cận với các luật sư, do đó giúp tôi có được những người khá giả để tôi có thể thể hiện tác phẩm nghệ thuật của mình và bán chúng. Vì vậy, đó là một sản phẩm phụ của những gì chúng ta đang nói đến, nhưng chỉ là ý tưởng về mọi tình huống mà bạn đang gặp phải, nếu bạn luôn cởi mở, bạn sẽ học được điều gì đó thực sự có thể làm phong phú nghệ thuật của bạn. Và đó là một điều rất tuyệt vời đối với tôi, mặc dù tôi không bao giờ mong đợi điều đó, rằng luật sư cũng là con người và họ có nhiều cách tiếp cận cuộc sống và thành kiến và bất cứ điều gì của họ, và bạn bắt đầu tìm hiểu về con người và làm thế nào bạn có thể thuyết phục mọi người. Và nghệ thuật thị giác là một cách tuyệt vời để thuyết phục mọi người thay đổi suy nghĩ của họ. Đó là một trong những món quà tuyệt vời nhất mà tôi từng thực sự tin rằng Chúa đã ban cho tôi, là khả năng làm nghệ thuật và sau đó sử dụng nó theo cách có thể khiến mọi người cởi mở và suy nghĩ về những cách khác nhau mà mọi người có thể giải thích mọi thứ.

Pamela: Bạn có thể cho chúng tôi một ví dụ về điều đó không? Giống như nghệ thuật thị giác đã thay đổi con người như thế nào.

Tomye: Ngay cả bây giờ, về tình hình COVID và tiêm chủng. Tôi không nghĩ rằng việc chúng ta tự chia rẽ là một điều nên làm — phân chia thành các trại như cách họ gọi chúng ta – thành những người đã tiêm phòng và những người chưa tiêm phòng. Đây là những người không tin vào khoa học, kia là những người không tin vào khoa học. Bởi vì cuối cùng, tất cả chúng ta vẫn đang nghiên cứu câu chuyện của người khác, lịch sử của người khác và chính từ đó - câu chuyện của người khác, hiện đã trở thành nghi vấn, chúng ta không nên tạo ra khó khăn cho mọi người. Bởi vì chúng ta biết - chúng ta biết mọi người không phải lúc nào cũng nói sự thật. Với một xã hội cố gắng trở nên dân chủ, chính là xã hội chúng ta đang sống, bạn cần biết nếu bạn nói với một người quá nhiều điều tiêu cực, điều đó sẽ làm ảnh hưởng đến cảm xúc của họ. Mọi người phải tìm kiếm những điều khác biệt, mọi người phải chọn lọc những gì họ nói với bạn. Vì vậy, cuối cùng, tóm lại, tôi đã thực hiện một vài hình ảnh để gửi đi thông điệp rằng chúng ta chỉ cần hòa bình và chấm dứt mọi sự chia rẽ. Và đối với một số người, họ cảm thấy thoải mái khi nói với tôi rằng họ sẽ không đi tiêm phòng. Chúng tôi đang cố gắng đưa ra thông điệp. Chúng tôi là những người kể chuyện, chúng tôi là những người kể câu chuyện bằng hình ảnh, trái ngược với những người biểu diễn hoặc những người khác mà bây

giờ họ tập hợp lại và gọi là nghệ sĩ. Điều cần thiết - chúng ta cần hiểu rằng hầu hết mọi người đang cố gắng sống một cuộc sống và ở hiện tại, hiểu quá khứ, sử dụng những gì hữu ích từ quá khứ và hướng cuộc sống của họ về phía trước theo hướng tích cực. Và đó là quan điểm sống của tôi.

Pamela: Pallavi, bạn có muốn nói về phong trào Black Lives Matter và chống tội ác kỳ thị người châu Á không?

Pallavi: Vâng, vâng, chắc chắn rồi. Bạn biết đấy, như Tomye đã nói về hoạt động nghệ thuật của cô ấy, tôi hoàn toàn đồng ý với điều đó - rằng hoạt động nghệ thuật của tôi cũng là công cụ để tôi hiểu sự phản kháng và tự điều chỉnh. Như tôi đã nói, tôi đến Hoa Kỳ gần 25 năm cùng với định kiến, nỗi sợ hãi, hy vọng và ước mơ của riêng mình. Tôi cần tự giáo dục bản thân, tháo gỡ và tách biệt thông qua một loạt các phương pháp thực hành và vẫn tiếp tục kiểm tra bản thân từng bước để không lặp lại những sai lầm tương tự. Điều này cũng có nghĩa là bản thân luôn cởi mở để đón nhận, học hỏi và chia sẻ kinh nghiệm của bản thân để chữa lành vết thương và yêu thương, tử tế với chính mình. Tôi đã đọc ở đâu đó - đã lâu rồi - rằng những việc bạn làm cho xã hội, cũng là bạn đang làm cho chính mình. Và những gì bạn làm cho bản thân, bạn là làm cho xã hội của bạn. Vì vậy, trong thời gian xảy ra đại dịch, tôi đã thực hiện hai dự án: "Dhai Akhar: Nảy mầm trong tình yêu thương", mà chúng ta vừa nói một chút về nó. Đó là một buổi trưng bày nghệ thuật thị giác giới thiệu [tác phẩm] của 12 nghệ sĩ người Mỹ gốc Á và người Mỹ gốc Phi tại Phòng trưng bày Lindsay Dirks Brown ở San Ramon, được lấy cảm hứng từ các tác phẩm của thánh - nhà thơ Ấn Độ thời Trung cổ Kabir Das và các tác phẩm của Bell Hooks về sức mạnh của tình yêu. Nó tạo ra không gian cho những người đứng ngoài lề xóa bỏ những định kiến, những định kiến mà chúng ta gán ghép cho nhau. Nó bao gồm dự án nghệ thuật hợp tác và có sự tham gia của thanh niên và cộng đồng nhằm sắp xếp không gian để nói chuyện cụ thể về các vấn đề ảnh hưởng đến cả người Da đen và Châu Á. Cùng với "Dhai Akhar: Nảy mầm trong tình yêu thương", tôi cũng đã điều phối một dự án và sự kiện cộng đồng vào năm ngoái có tựa đề "Cùng tận hưởng tự do" của San Ramon Social Justice Collective. Cuộc triển lãm nghệ thuật di động này [được] thường xuyên trưng bày tại các trường học địa phương, hội chợ và không gian công cộng. Nó bao gồm các tác phẩm nghệ thuật của cư dân San Ramon. Thật ám áp khi xem các tác phẩm nghệ thuật của một đứa trẻ 5 tuổi cũng như [một] cụ bà 80 tuổi nói về sắc tộc, công bằng và công lý có ý nghĩa như thế nào đối với họ. Và toàn bộ tổ chức, San Ramon Social Justice Collective, ra đời, lấy cảm hứng từ phong trào BLM và tư duy chống lại người châu Á, tội ác kỳ thị, đang nổi lên, đang phát triển nhanh chóng vào thời điểm đó. Vì vậy, tôi nghĩ rằng cả hai dự án đều là tạo ra một nền tảng, để nói về, gắn kết bản thân với BLM, cũng như nói về tội ác kỳ thị chống người châu Á và cách tạo ra không gian đó, một lần nữa, chúng ta có thể hiểu được sự phức tạp của vấn đề và không né tránh chúng. Nhưng đó là một không gian rất hàn gắn và hòa hợp, nơi chúng ta có thể lắng nghe nhau nhiều hơn, và cũng giống như lên tiếng để góp tiếng nói cho mọi người. Vì vậy, một lần nữa, xây dựng cộng đồng. Đó là nghệ thuật đích thực. Vì vậy nghệ thuật trở thành công cụ để hiểu nhau hơn.

Pamela: Điều đó thực sự có sức mạnh để tạo ra một không gian chung. Buổi biểu diễn đó có bạn đã tổ chức và Tomye cũng tham gia nghe rất tuyệt, và tôi ước nó có thể được tổ chức ở khắp nơi và có mặt ở các địa điểm khác nhau và được biết đến nhiều hơn, phải không? Nhưng đó là chìa khóa, là bắt đầu trong cộng đồng của chúng ta và sau đó lan tỏa. Và khi nó phát triển nhanh chóng như vậy, điều đó thật tuyệt vời. Tôi tò mò về những đồn đại thiếu số kiểu mẫu này và, Pallavi, bạn cảm thấy rằng quan điểm phiến diện này đã gây ảnh hưởng cho cộng đồng chúng ta như thế nào.

Pallavi: Tôi chắc chắn, trời ơi [cười]. Vâng, tôi dạy [một] lớp Tự sự của người Mỹ gốc Á tại CCA trong [chương trình] Critical Ethnic Studies. Như bạn đã nói, đó là một lời đồn đại. Một lời đồn đại mà chính phủ và phương tiện truyền thông lặp lại trong Chiến tranh Lạnh để chỉ ra cách các cộng đồng người Mỹ gốc Á là những công dân thiểu số kiểu mẫu, những người được miêu tả là thông minh hơn và thành công hơn các nhóm thiểu số khác như người Mỹ gốc Phi được miêu tả là không tài giỏi bằng. Câu chuyện này, toàn bộ câu chuyện này, không chỉ gây hại cho người Mỹ gốc Phi mà cả người Mỹ gốc Á. Nó tạo ra một cái nêm giữa hai phía. Và nó cũng bỏ qua bạo lực và phân biệt chủng tộc mà người Mỹ da đen đã phải đối mặt ở đất nước này. Nó cho thấy rằng người Mỹ da đen có thể thành công như người Mỹ gốc Á nếu họ là những người tuân thủ luật pháp, yêu hòa bình, lịch sự, sống lặng lẽ trong xã hội. Thứ hai, nó cũng có hại cho các cộng đồng người Mỹ gốc Á đang mà chưa đạt thành tích tốt. Ví dụ, nếu bạn xem các số liệu thống kê, nhiều cộng đồng người Mỹ gốc Á đang bị tụt hậu về mặt tài chính. Họ phải đối mặt với đói nghèo. Lời đồn đại thiểu số kiểu mẫu gộp tất cả người châu Á vào một nhóm và miêu tả họ như một khối nguyên vẹn, một lần nữa lại bỏ qua sự đa dạng trong nội bộ sắc tộc. Tôi nghĩ rằng chúng ta cần hiểu rằng có một sự khác biệt lớn về giáo dục, ngôn ngữ, văn hóa mà các cộng đồng người Mỹ gốc Á đang nắm giữ. Khi chúng ta nói về [lời đồn] thiểu số kiểu mẫu, chúng ta bỏ qua tất cả những vấn đề này, những vấn đề ảnh hưởng tiêu cực đến các cộng đồng người Mỹ gốc Á. Chúng ta cần hiểu rằng khi chúng ta nói về các cộng đồng người Mỹ gốc Á, thì bao gồm các nhóm sắc tộc từ hơn 40 quốc gia, tôi tin như vậy. Đồng nhất họ tức là từ chối bản sắc của họ, bỏ qua các vấn đề cụ thể của cộng đồng của họ. Những nhóm này không nhận được bất kỳ hình thức giúp đỡ và hỗ trợ nào mà họ cần và xứng đáng. Ngoài ra, chúng ta cũng biết rằng bất kỳ loại phân tầng xã hội nào cũng có thể tác động đến cuộc sống của mỗi cá nhân - áp lực hoàn toàn để đáp ứng khuôn mẫu, để sống đúng với mục đích - nó có thể tạo ra áp lực xã hội và có thể ảnh hưởng đến sức khỏe tinh thần của cá nhân, và cũng tạo ra sự kỳ thị. Ví dụ: "tất cả các nhóm người Mỹ gốc Á đều là những người có thành tích cao", ngăn cản một số nhận được các nguồn lực và hỗ trợ cần thiết, đặc biệt là trong môi trường học tập. Điều này có thể gây ra tổn thương lớn về tâm lý. Tôi đã tận mắt chứng kiến điều này trong suốt sự nghiệp của mình khi giảng dạy trong học viện.

Tomye: Ô, tôi đang nghĩ đến Pamela, khi tôi đề cập đến Vincent Chin và một đoạn mà tôi muốn đề cập đến là: vào năm 1982, vụ giết người vô lý đối với Vincent Chin ngay vào thời điểm anh đang có sự kiện quan trọng trong cuộc đời anh ấy là kết hôn, anh ấy đang ăn mừng với mọi người. Một vài người đàn ông da trắng đã nhầm anh ta với người Nhật. Lúc đó là năm 1982. Và chiến tranh với Nhật Bản không phải mới kết thúc. Cuộc chiến xảy ra đã từ lâu. Tuy nhiên, sự căm ghét mà mọi người nuôi dưỡng trong nhiều năm sau khi một số việc đã xảy ra và nhưng điều này không thể biện minh cho những gì họ sắp làm. Tôi nghĩ đó là điều kinh khủng nhất mà một con người có thể làm đối với một con người khác. Đó là bởi vì bạn nghĩ rằng ai đó chỉ là một vật thể. Như Pallavi đã nói, rằng bạn nói về một nhóm người cụ thể, nhưng nếu bạn nói là người Hồi giáo thì điều đó không xảy ra - bạn đang tiếp nhận rất nhiều nền văn hóa khác nhau, rất nhiều người khác nhau, đến từ nhiều quốc gia khác nhau. Và mọi người bị giới hạn hoặc cho phép bản thân bị giới hạn trong phạm vi của họ, đến mức họ sẽ nuôi dưỡng mầm mống tội ác cho một điều gì đó vô nghĩa. Và đây là người đàn ông sắp kết hôn, và họ giết anh ta, và họ rời đi, họ bị phạt một khoản tiền phạt nhỏ và họ vẫn nhõn nhõ, và nó chỉ làm tôi nhớ đến phong trào Black Lives và Black Lives Matter, bởi vì nó không có gì mới. Đó là điều thú vị, tôi đề cập đến mạng xã hội và điện thoại di động [cười]. Nếu không có điện thoại di động, thì những thứ đang diễn ra như thế này sẽ bị ẩn đi. Hiện tại, hầu như mọi người đều có một chiếc điện thoại di động có thể lấy ra và quay video và đó đã là một món

quà cho rất nhiều người. Nhiều người không muốn nó. Nhưng may mắn thay, nó vẫn đang tồn tại và nó không chỉ tạo ra Black Matters, mà còn có những người Châu Á cho Cuộc sống của người da đen, bạn có những nhóm khác nhau đang tập hợp lại với nhau và họ đang đưa ra quan điểm là 'Chúng ta cần phải đoàn kết và thay đổi suy nghĩ của rất nhiều người'. "Đó không chỉ là một người. Chúng ta có một người ở một quốc gia quyết định rằng anh ta muốn xâm chiếm một quốc gia khác, đây đúng là điều đang xảy ra lúc này. Một người. Nhưng người đó sẽ không thành công nếu những người khác, những người chui vào xe tăng, xe tải, máy bay, nói rằng 'Không. Chúng tôi sẽ không làm điều này.' Vì vậy, thật không may, chúng ta còn rất nhiều người mà chúng ta phải thay đổi suy nghĩ. Pallavi nói rất hay. Không cần tập hợp tất cả mọi người lại với nhau và nói, "Ồ vâng, công dân kiểu mẫu." Nếu bạn định nói ai đó là công dân kiểu mẫu với tư cách là người da màu là người châu Á. Bởi vì có rất nhiều người - có người Hàn Quốc, người Nhật Bản, tất cả các quốc gia khác nhau này đều tụ họp lại với nhau và được gọi là người Mỹ gốc Á. Và họ không giống nhau. Họ không hành động giống nhau. Họ trông không giống nhau. Có rất nhiều giáo dục phải được thực hiện và nghệ thuật thị giác của chúng tôi là một cách hiệu quả để thực hiện điều đó.

Pamela: Vâng, tôi đồng ý với điều đó. Và tôi phải nghĩ về việc sống ở - khi tôi sống ở Hawaii, chỉ cần tìm hiểu lịch sử về việc khi những công nhân đó trên đồn điền, họ sẽ chia ra các nhóm người, đúng vậy, và trong khi làm điều đó, đó là cách họ duy trì sức mạnh của mình. Và sau đó, họ đã tạo ra ngôn ngữ tiếng Anh pidgin Hawaii này để gắn kết họ để có thể giao tiếp với nhau và đó là khi cuộc sống của họ bắt đầu có thể cải thiện vì họ đã làm việc cùng nhau. Rõ ràng là vậy, tuy nhiên việc có được kiến thức đó rồi áp dụng vào thực tế và hướng tới mục tiêu đó thực sự rất quan trọng. Và vì vậy tôi nghĩ về việc cải cách cảnh sát so với giảm ngân sách cảnh sát và tôi chỉ tò mò suy nghĩ của bạn về vấn đề này là gì.

Tomye: Đối với tôi, cần phải có thay đổi chi ngân sách bởi vì bất cứ thành phố nào và tôi sẽ lấy Oakland làm ví dụ vì tôi đã làm việc cho Thành phố Oakland trong nhiều năm. Nếu một thành phố chi 80% ngân sách dành cho một cơ quan, chẳng hạn như sở cảnh sát, thì điều đó có gì đó không ổn. Ý tôi là, bạn cũng có thể nói rằng đó giống như một tiểu bang cảnh sát. Nếu bạn có 80% ngân sách của mình dành cho một cơ quan và cơ quan đó trở thành cái gọi là an ninh dành cho mọi người, điều đó nói lên điều gì? Và tôi luôn luôn thấy rằng rất khó chấp nhận. Cần phải giảm phần nào điều đó. Tôi không nói cắt hoàn toàn; Ý tôi là rõ ràng chúng ta cần cảnh sát. Bởi vì tôi đang nghĩ - điều này sẽ bị gạt sang một bên, nhưng khi tôi xem Netflix, tôi chỉ đăng ký một lần phát trực tuyến. Tôi không có nhiều tiền; Tôi không muốn chi nhiều tiền để hỗ trợ các công ty, vì vậy tôi dùng Netflix. Và tôi đang xem một bộ phim, và ai đó thậm chí còn nói - Tại sao mọi người, khi có điều gì đó xảy ra, điều đầu tiên họ nghĩ đến là gọi 911 và cảnh sát? Và có, tự nhiên, nếu bạn đang ở trong một tình huống mà bạn cảm thấy như bị đe dọa, bạn sẽ gọi cho ai? Cảnh sát. Vì vậy, tôi không nói rằng chúng ta nên loại bỏ cảnh sát, vì xã hội có nhiều kẻ nguy hiểm, khủng khiếp đang tồn tại. Nhưng điều tôi gợi ý là chúng ta có thể giảm bớt ngân sách cho họ. Với những người thậm chí còn gặp nhiều tình huống mà họ không thể xử lý và họ căng thẳng và họ suy nghĩ và làm những việc mà họ không cố ý muốn làm, thì chúng ta cần các dịch vụ xã hội để giải quyết vấn đề đó. Nếu chúng ta tiếp tục chiến tranh như chúng ta vẫn làm, và trên toàn cầu, mọi người sẽ quay trở lại với đầy thương tích. Bạn không mong muốn loại kịch bản đó và muốn quay lại và vẫn là một con người hoàn chỉnh. Vì vậy, họ cần các dịch vụ xã hội. Có rất nhiều tình huống khác đang tiếp diễn. Có những người đàn ông phải vào tù và nhiều người gặp khó khăn khi không muốn buông thả, kể cả về tình dục hay bất cứ điều gì. Và có vẻ như nó lạc đề, nhưng nếu bạn đặt đàn ông với đàn ông, họ sẽ có sự giải phóng. Vì vậy, chúng ta đang tạo ra một tình huống vô nghĩa - tập

hợp toàn bộ những người đàn ông lại với nhau và chúng tôi không thấy có những kết quả xảy ra. Vì vậy, sau đó bạn có những người đàn ông thoát ra khỏi tình huống đó và họ cần giúp đỡ. Bởi vì dù ít hay nhiều, họ không đủ tiền thuê luật sư, hoặc họ làm một công việc lật vặt, nhưng họ lại mắc phải một số điều nực cười khi mặc cảm tội lỗi của họ, và họ phải ngồi tù nhiều hơn bình thường, hoặc trong nhà tù, hơn mức bình thường cho tội phạm cụ thể đó. Vì vậy, Họ bị tổn thương. Vì vậy, chúng ta có vô vàn những tình huống khác nhau mà chúng ta đang tạo ra mà [không] phù hợp với giá trị của một cộng đồng nhân đạo và công bằng, và chúng ta đang làm trầm trọng thêm nó bằng cách để cảnh sát là những người khác xử lý mà không thể chăm sóc. Đó không phải là công việc của họ. Vì vậy, đó là điều của tôi về nguồn ngân sách mà họ sử dụng.

Pallavi: Và tôi cũng cảm thấy như vậy, rằng chúng ta không chỉ cần cải cách mà còn phải cơ cấu lại và chuyển ngân sách sang cho các tổ chức dựa vào cộng đồng, những cơ quan có hiểu biết sâu sắc hơn về các vấn đề và đối xử với mọi người bằng lòng nhân ái và tình yêu thương hơn. Tôi không có chuyên môn về lĩnh vực này, nhưng tôi thấy [khả năng] tồn tại và tầm quan trọng của nó. Có thể giống như, đoàn kết giữa các sắc tộc, công lý, bạn biết có những nhóm đang hoạt động vì điều đó, họ có thể giúp đỡ rất nhiều người trong một cấu trúc khác, không quá tập trung vào người da trắng.

Pamela: Nếu những nguồn lực đó được sử dụng theo những cách khác, đúng vậy, thì bạn sẽ tạo ra nhiều hỗ trợ hơn cho người dân, và tạo việc làm, nhà ở và chăm sóc sức khỏe, mọi thứ sẽ tốt hơn. Và sau đó các cuộc khủng hoảng có thể giảm xuống. Tôi có cảm giác như nó đang liên tục sử dụng một hệ thống không hiệu quả, liên tục không hoạt động. Hầu hết các bạn đều có lịch sử tương tự và tôi nghĩ thật tuyệt vời khi các bạn có được tình bạn bền vững này và các bạn cùng nhau làm nghệ thuật và biểu diễn. Bạn còn thấy điểm nào khác trong các cộng đồng của chúng ta, trực tiếp hoặc thậm chí trên diện rộng, nơi có các cộng đồng Da đen và Châu Á đến với nhau?

Tomye: Xin lỗi, tương tự như những gì Pallavi đã nói, có rất nhiều tổ chức đang nỗ lực vượt qua ranh giới, cộng tác và thấu hiểu. Trung tâm Văn hóa Châu Á tiếp cận và làm nhiều việc với nhiều cộng đồng khác nhau. Có những điểm khác biệt ở những nơi sinh sống của cộng đồng người nói tiếng Tây Ban Nha và Latinh, chẳng hạn như Eastside Alliance, mà chúng tôi đang nỗ lực tiếp cận và hiểu rằng chúng ta không chỉ cần nhận thức về bản thân mình. Bởi vì bây giờ gần như đối mặt với bất kỳ ai có lương tâm, cũng như cộng đồng, các tổ chức cộng đồng, nên có rất nhiều sự hợp tác đang diễn ra ngay bây giờ. Nếu đó là một nhóm người Latinh, họ đang làm những công việc theo kiểu Latinh và một thứ gì đó khác, một số nền văn hóa rõ ràng khác và trộn lẫn nó. Nó cần thiết. Bởi vì chúng tôi đang sống trong những tháp chứa này và điều đó cho phép bạn nghĩ rằng những điều này chỉ ảnh hưởng đến nhóm của bạn nhưng thực tế thì không. Điều gì đang xảy ra với người châu Á - khi người châu Á bắt đầu di cư đến đây, chính phủ cũng không tử tế với họ. Ý tôi là, đó là một lịch sử kinh khủng. Đó không chỉ là người da đen, điều đó thật khủng khiếp. Và một số người đang cố gắng khắc phục vấn đề này, rất may, trong lĩnh vực chính trị, nhưng nó đang diễn ra rất chậm, không đủ sớm để hoàn thành. Vì vậy, chúng ta có những sự việc đang xảy ra ở nơi nếu mọi người rất chú ý – thì những gì đang xảy ra với Ukraine và Nga sẽ không bao giờ xảy ra. Đó là vô lương tâm. Đáng lẽ ra, chúng ta đã rút ra được bài học cho mình, nhưng điều không may là khi tôi lớn lên, tôi nhận ra rằng, phải mất ba thập kỷ để một đứa trẻ trở thành người được coi là người lớn. Điều đó có nghĩa là cứ mỗi thập kỷ thứ ba lại được lặp lại vì điều đó. Bởi vì đứa trẻ đó, khi chúng lớn lên và trở thành người lớn, tùy thuộc vào việc chúng đang ở đâu để biết chúng có muốn nhận thức hay không và liệu chúng có muốn tìm kiếm nhận thức hay không,

chúng sẽ phụ thuộc vào gia đình, và những câu chuyện và hoạt động được truyền lại và bất cứ điều gì của gia đình đó. Vì vậy, nếu bạn có một gia đình phân biệt chủng tộc và khi những đứa trẻ sinh ra từ gia đình đó, cũng sẽ giữ quan điểm đó. Nó sẽ không thay đổi. Bởi vì khi ai đó đã ba mươi tuổi, rất khó để thay đổi trừ khi họ quyết định một cách có ý thức. Các áp lực bên ngoài thực sự khó có thể ảnh hưởng - giống như việc lấy một vôi nước có dòng nước nhẹ nhàng chảy ra và va vào một tảng đá. Nó chỉ chạm nhẹ vào tảng đá. Nó sẽ không xuyên qua đá. Tảng đá phải quyết định nó sẽ di chuyển hay ở lại hoặc bất cứ điều gì, hoặc cho phép nó tự phá vỡ và những thứ như vậy. Đó là lý do tại sao chúng ta luôn thấy những tình huống theo chu kỳ. Chúng tôi đang có những người mới tham gia và tùy thuộc vào nơi họ tiếp nhận thông tin, sẽ tạo nên suy nghĩ của họ. Đó là một quá trình rất thú vị và tôi nghĩ rằng khi bạn già đi, và bạn có thể dành nhiều thời gian hơn để suy nghĩ về những thứ khác với khi bạn còn trẻ và bạn chỉ ra ngoài làm công việc, nó thực sự tạo ra sự khác biệt về suy nghĩ của bạn.

Pallavi: Đối với tôi, việc học và thực hành hàng ngày cũng là cách tạo ra các mối liên hệ sâu sắc với mọi thứ xung quanh. Nơi chúng ta ở, cùng với [những] khoảnh khắc lịch sử [đã] xảy ra trong quá khứ, gây chấn động và tác động, và đôi khi, làm đảo lộn các chính sách phân biệt chủng tộc ngăn cản người Mỹ gốc Á - 'không có người nhập cư gốc Á nào đến đất nước này' - nhiều thực tế như vậy bị các phương tiện truyền thông chính thống cũng như các nhà hoạch định chính sách và chính phủ bỏ qua và không ghi lại vì nó không có lợi cho họ. Tôi rất muốn nghe những câu chuyện như vậy để chữa lành vết thương và gắn kết cả hai cộng đồng lại với nhau. Bạn biết đấy, trong đại dịch, chúng ta đã chứng kiến cuộc xung đột giữa người da đen và người châu Á, bùng phát trở lại. Vì vậy, may mắn thay, chúng ta đang thấy ngày càng nhiều các tập thể, [tổ chức] người Mỹ gốc Á làm việc và hỗ trợ lẫn nhau, đoàn kết với nhau và gạt bỏ những khác biệt của họ. Và quan trọng nhất, cùng làm việc để hiểu lịch sử và các hệ thống bất bình đẳng ngay từ khi bắt đầu.

[Phát nhạc kết thúc]

Akemi: Chương trình này được sản xuất với sự hỗ trợ từ Quỹ Gingko, Quỹ Châu Á Thái Bình Dương và Quỹ Awesome. Đặc biệt cảm ơn Jaide Lin đã thu âm và chỉnh sửa tập này. Nếu các bạn muốn đề xuất khách mời tiếp theo? Hãy gửi email cho chúng tôi theo địa chỉ programs@oacc.cc

[Nhạc kết thúc chương trình]